

Tilgjengelig bolig

Sjekkliste alle rom i bolig

©2012 Direktoratet for byggkvalitet

Les mer på www.dibk.no/no/Tema/Universell-Utforming/

Soverom

Er soverommet funksjonelt og sikkert?

Hva kan du sjekke selv

- at soverommet ligger på inngangsplanet/samme nivå som inngangen
- at soverommet har en slik form og størrelse at det er plass til dobbel- eller enkeltseng og garderobeskap, samtidig som det er mulig å komme seg til og forbi senga og frem til vindu (dvs passasjer på minst 0,9 m på aktuelle steder i rommet) og mulighet for å snu med rullestol (snusirkel med radius 1,5 meter).
- at det er fri gulvplass foran seng på to – helst tre – av sidene, og enklere å komme seg inn og ut av sengen også hvis man trenger hjelp
- at gulvbelegget ikke er ruglete og vanskeliggjør effektivt renhold
- at døren er både bred og høy(90 cm lysåpning gir også mulighet for å flytte enkeltseng inn og ut ved for eksempel lang tids sykeleie)
- at døren har ingen eller lav dørterskel, og dermed lett å komme inn i rommet, gående eller rullende
- at det er plass på siden av døren (minst 0,5 m ved dørens låsside) og 0,3 ved låskant på dørens hengselside).
- at det er vindu som du enkelt kommer til (selv med normal møblering i rommet) og som enkelt kan åpnes for lufting
- at vindu har barnesikring i fra og med 2. etasje
- at det er god fri gulvplass ved vindu, utenfor soner med normal møblering
- at det ifm vindu er brystning eller rekkverk på minimum 0,7 m fra og med 3. etasje
- at det er lett å pusse vindu fra innsiden uten å måtte lene seg ut
- at det er god plass foran garderobeskap – slik at også sittende kan bruke det
- at det er lukkede garderobeskap, og dermed mindre støv og stoff-fiber i rommet så du får bedre inneluft

Hva må du spørre om

- om eventuelle dørterskler kan fjernes

Oppholdsrom

Er oppholdsrommet funksjonelt og sikkert?

Hva kan du sjekke selv

- at oppholdsrommet ligger på inngangsplanet/samme nivå som inngangen
- at oppholdsrommet har en slik form/planløsning at det med normal møblering er passasjer på minst 0,9 m gjennom rommet til dør og vindu
- at det er god plass på siden av døren – minst 0,5 m ved dørens låsside og 0,3 m ved låskant på hengselside
- at rommet har dør(er) som har 90cm lysåpning og er minimum 2,0 meter høy, dvs dør som er bred og høy nok for de fleste
- at det går an å snu med rullestol (snusirkel 1,4 m)
- at det er godt med fri gulvplass ved vindu, utenfor soner med normal møblering
- at vindu kan åpnes med ett grep og uten for stor kraft (maks 2 kg kraft)
- at det ved vindu fra 3. etasje er brystning eller rekkverk på minimum 0,7 m
- at det er barnesikring på vindu fra og med 2. etasje
- at det er lett å pusse vindu fra innsiden uten å måtte lene seg ut
- at man kan se ut av vindu i sittende stilling, dvs høyde fra gulv til nederste karm på ca 0,8 m
- at det er tilstrekkelig med dagslys (vindusglassareal skal være minst 10% av gulvarealet)
- har flere belysningspunkter som kan dimmes
- at betjeningspaneler er lett tilgjengelig og enkle å forstå (montert mellom 0,8 og 1,1 m over gulv)

Hva må du spørre om

- om eventuelle dørterskler kan fjernes

Baderom

Er baderommet funksjonelt og sikkert?

Hva kan du sjekke selv

- Nøytral adkomst til badet – ikke dør direkte fra kjøkken eller stue
- Bredden på dør til bad – lysåpning ca 77 cm er ok ved 90 graders åpning av døra
- At døren slår ut av baderommet
- Hvor høy terskelen til baderommet er – 2,5 cm er maks dersom du skal trille over terskelen. Da må den være avfaset, dvs skrådd
- Riktig fall mot sluk – sett på vannet i dusjen og se hvordan vannet renner
- Om det er fri passasje på min 90cm til dusj eller om det er kronglete å komme seg i dusjen
- Om det er plass til en (rulle)stol i dusjen (90cmx140cm)
- Om det er plass for et stellebord
- Om det er plass foran toalettet – snusirkel 150cm er ok – da er det plass for rullestol også
- Om det er 90cm ved siden av toalettet , 90cm er ok – da er det plass for å hjelpe noen
- Om det er plass for en rullestol å komme inntil vasken (fri høyde under vask minst 67 cm) - om skap lett kan fjernes
- Om gulvet er sklisikkert, søl litt vann og prøv
- Om det er hendelkraner, som er lettere å betjene
- Ventilasjon – er det ventilasjon?
- Om plass og tilkobling til vaskemaskin/tørketrommel
- Om plass og mulighet for tørking av tøy
- Om underkant av speil er plassert rett over vask, slik at det er lett for unger og personer i rullestol å se i speilet

Hva må du spørre om

- Om terskelen kan fjernes og det kan oppnås trinnfri adkomst til badet
- Om badet lett kan bygges om slik at det kan brukes av rullestolsbrukere: terskelfri dusj med god plass, fri plass ved siden av toalettet, og mulighet til å komme lett til vasken
- Om det er mulig å feste f.eks et håndtak i veggen i dusjen/ved toalettet
- Om det er mulig å feste håndtak på døren
- Om ventilasjonsanlegget raskt fjerner fuktighet etter dusjing

Gang

Er gangen funksjonell og sikker?

Hva kan du sjekke selv

- at korridoren er godt opplyst
- at boligens gangareal er dimensjonert slik at adkomst til rom er enkel, samtidig som det er plass for to personer å passere hverandre, og plass til oppbevaring der dette er naturlig
- at entreen har plass til snusirkel for rullestol i tillegg til møblering, uten at dør vil komme i veien
- at utadslående dører i gangen/korridoren ikke sperrer for annen "trafikk" i arealet
- at gulvbelegget ikke er ruglete og vanskeliggjør effektivt renhold
- at det er god plass på siden av dører – minst 0,5 m ved dørens låsside og 0,3 m ved låskant på dørens hengselside
- har dører som har 90cm lysåpning, er minimum 2,0 meter høy og uten terskel eller med lav og avfaset terskel
- at dører har kontrastfarge mot vegger slik at de er lette å skille fra omgivelsene

Hva må du spørre om

- om eventuelle dørterskler kan fjernes
- om det er mulig med bedre belysning

Trapp

Er trappen funksjonell og sikker?

Hva kan du sjekke selv

- at trappen er god å gå i
- at hele inntrinnet gir plass til foten
- at det er markering på ytterkant av inntrinn slik at hvert trinn er godt synlig
- at det er markering før første trinn oppe og nede
- at den har opptrinn som gjør det enkelt å løfte foten
- at den har tette opptrinn
- at den har sklisikkert materiale på trinnene
- at den har håndlister på begge sider
- at den har håndlister i to høyder (hovedtrapp)
- at den har håndlister som begynner før/slutter etter trinnene
- at den har håndlister som ubrutt følger hele trappeløpet og gjerne har kontrastfarge
- at håndlistene har tilnærmet rundt tverrsnitt
- at den er lett å holde ren
- at den har god belysning – spesielt på trinnene
- at den ikke har blendende motlys
- at det er farge på trappen som er i kontrast med veggen

Hva må du spørre om

- er det mulig å montere håndlist på begge sider av trappeløpet hvis dette mangler?
- er det mulig å montere kontrastmarkering på trappetrinn hvis dette mangler?

Kjøkken

Er kjøkkenet funksjonelt og sikkert?

Hva kan du sjekke selv

- at kjøkkenet ligger på inngangsplanet
- at kjøkkenbenkens sammenlagte lengde er stor nok i forhold til boligens størrelse (noen nøkkeltall: 3,4 m for boliger beregnet for 1-2 personer; 3,8 m for boliger beregnet for 3-5 personer og minst 5,2 m for boliger beregnet for flere enn 5 personer).
- at kjøkkenbenkens høyde fra gulv er mellom 0,75 m og 0,90 m at det er fri gulvplass på minst 1,5 x 1,5 m utenfor kjøkkenbenk og spisebord
- at det er plass til spisebord med adkomst fra alle kanter, at det er vindu som kan åpnes og som man kan se ut i sittende stilling, dvs høyde fra gulv til karm på ca 0,8 m
- at det er godt med plass ved vindu slik at man enkelt kan komme til og åpne vinduet
- at vinduet helst bør være slik at det kan åpnes med et grep og uten for stor kraft (maks 2 kg kraft)
- at det i forbindelse med vindu er brystning eller rekkverk på min. 0,7 m fra og med 3. etasje
- at vindu har barnesikring fra og med 2. etasje
- at det er lett å pusse vindu fra innsiden uten å måtte lene seg ut
- at det er god plass på siden av døren – minst 0,5 m ved dørens låsside og 0,3 m ved låskant på dørens hengselside
- at dør har 90cm lysåpning og er minimum 2,0 meter høy
- at dør er terskelfri eller har lav og avfaset terskel
- at det er vannbestandige materialer ved kjøkkenvask
- at det er mekanisk avtrekk ved komfyr
- at belysning kan reguleres ved dimming
- at kjøkkenbenken er godt belyst
- at betjeningspaneler, lysbrytere og stikkontakter er plassert i en høyde 0,8-1,1 m over gulv om underskap er mobile og eventuelt kan flyttes på - "kolonialsuffer" på hjul kan brukes av mange
- at en god del av hyller/skap ligger maks 1,3 m over gulv

Hva må du spørre om

Om det er mulig å montere hev- og senkbar kjøkkeninnredning